

Instytut Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN

Odeszła prof. Hanna Strzelecka-Golaszewska

2020-04-14

Z wielkim żalem informujemy, że 13 kwietnia odeszła nagle prof. Hanna Strzelecka-Golaszewska, światowej sławy biochemik, osoba przez pół wieku współtworząca Instytut Nenckiego. Z Instytutem była związana od połowy lat 50. ubiegłego wieku, tu bowiem jako studentka Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego wykonywała pod kierunkiem prof. dr. Włodzimierza Niemierki doświadczenia do swojej pracy magisterskiej. Formalnie została zatrudniona w 1957 r. w Zakładzie Biochemii, gdzie włączyła się w nowatorskie badania nad poznaniem mechanizmu skurczu mięśni, a w szczególności struktury i funkcji aktyny i miozyny; tej tematyce była wierna przez całą swoją karierę naukową. Stopień doktora nauk przyrodniczych uzyskała w 1965 r. (promotor prof. dr hab. Witold Drabikowski), a doktora habilitowanego - w 1974 r.; tytuł profesora otrzymała w 1984 r. Po doktoracie odbyła w latach 1967-1968 staż badawczy w prestiżowym Boston Biomedical Research Institute, USA. Wypromowała dziesięcioro doktorów; cztery jej wychowanki uzyskały stopień doktora habilitowanego, w tym dwie otrzymały tytuł profesora. W latach 1977-2005 kierowała autorską Pracownią Biochemii Strukturalnych Białek Mięśniowych, a po osiągnięciu wieku emerytalnego do 2008 r. pracowała w Instytucie w ramach Pracowni Molekularnych Podstaw Ruchów Komórkowych. Po tym okresie wciąż

miała żywy kontakt z Instytutem.

Była autorem ponad 60. artykułów opublikowanych głównie w czasopismach anglojęzycznych oraz 3 rozdziałów w książkach; współredagowała dwie anglojęzyczne monografie naukowe. Swoje osiągnięcia prezentowała na wielu międzynarodowych zjazdach i konferencjach naukowych. Owocnie współpracowała z ośrodkami zagranicznymi, w tym z Instytutem Cytologii Rosyjskiej Akademii Nauk w Petersburgu, Instytutem Biologii Molekularnej Austriackiej Akademii Nauk w Salzburgu oraz Uniwersytetem Loranda Eotvosa w Budapeszcie i Uniwersytetem Medycznym w Pecs. Jej dokonania naukowe są wysoko cenione przez osoby zajmujące się problematyką aktyny i miozyny.

Kilkukrotnie była wybierana na Kierownika Zakładu Biochemii Mięśni (kadencje w latach 1984-1991 oraz 1998-2003). W latach 1975-1976 pełniła funkcję Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych, a w latach 1977-1982 - Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych. W latach 1986-1989 była Wiceprzewodniczącą Rady Naukowej Instytutu. W latach 80. XX wieku kierowała grupami tematycznymi w ramach ogólnokrajowych problemów międzyresortowych, a po utworzeniu systemu indywidualnych grantów badawczych kilkakrotnie otrzymywała finansowanie na własne badania. Była członkiem (a w latach 1982-1992 Wiceprzewodniczącą) Komisji Fizjologii Mięśni Komitetu Fizjologicznego PAN oraz Komitetu Biochemii i Biofizyki PAN, Komitetu Cytobiologii PAN i Komisji Patofizjologii Nerwowo-Mięśniowej Komitetu Nauk Neurologicznych PAN. Należała do Polskiego Towarzystwa Biochemicznego oraz European Muscle Society. Współorganizowała szereg wydarzeń naukowych, Jej największym osiągnięciem na tym polu była organizacja pierwszej międzynarodowej konferencji poświęconej białkom wiążącym jony wapnia - Calcium Binding Proteins (w 1973 r.).

Za swoje osiągnięcia naukowe i organizacyjne była wielokrotnie nagradzana wyróżnieniami i odznaczeniami państwowymi (m.in. Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski). Kierowany przez nią zespół badawczy czterokrotnie otrzymał nagrodę PAN, a także medal za współpracę pomiędzy badaczami Polskiej i Rosyjskiej Akademii Nauk. Była laureatką Nagrody Parnasa przyznawanej przez PTBioch za najlepszy artykuł z zakresu biochemii.

Była wspaniałym, uczciwym człowiekiem, głęboko oddanym nauce i Instytutowi. Wiele wymagała od swoich współpracowników, ale jeszcze więcej od siebie. Jej odejście to wielka strata i dla Instytutu i dla środowiska badaczy mięśni.